

Oponent

Doc. PhDr. Marie Černá, CSc.
Posudek oponenta.

Radek Řehák

„Problematika kvality života a stárnutí u osob s mentálním postižením“ posudek diplomové práce

Předkládaná diplomová práce se zbývá aktuální problematikou kvality života osob s mentálním postižením v užším zaměření na osoby dospělé a stárnoucí. Autor v úvodu anotace uvádí, že se jeho práce zabývá tím, jak vhodně předcházet problémům, které mohou nastat u stárnoucích osob s mentálním postižením. Cíl práce pak definuje jako zmapování u služeb poskytovaných dospělým osobám. Stanovené hypotézy a jejich ověření (str. 86) se však týkají rodičů osob s mentálním postižením a toho, zda 1. mají přehled o službách nabízených lidem s mentální retardací v daném regionu, 2. preferují služby chráněného bydlení před ústavní péčí, a 3. jsou spokojeni se službami poskytovanými jejich potomkům. **Doporučuji, aby autor při obhajobě uvedl souvislost mezi deklarovaným „předcházením problémům“, celkovým zpracováním práce a svými zjištěními.**

Diplomová práce o celkovém rozsahu 90 stran textu je doplněna seznamem literatury a pěti vhodně zvolenými přílohami. Celý text je rozdělen na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části autor zpracoval pojednání o mentální retardaci (včetně vymezení pojmu, klasifikaci a hodnocení z hlediska etiologie), o zvláštích psychických procesů lidí s mentálním postižením. Ve třetí kapitole se zabývá historií péče o mentálně postižené ve světě i u nás, v kapitole čtvrté přechází k definování fenoménu stárnutí a věnuje se zvláštím stárnutí osob s mentálním postižením a v kapitole páté rozpracovává problematiku kvality života, do níž zahrnuje aspekty vzdělávání, pracovního uplatnění a partnerského života včetně sexuality a sexuální výchovy. Do teoretické části jsou ještě zařazeny kapitoly šestá až osmá pojednávající o pobytových službách, integraci osob se zdravotním postižením a zákonu o sociálních službách. Ve všech shora uvedených kapitolách vychází autor z poznatků, které čerpal z odborné literatury především domácí proveniencí. Při zpracování textu prokázal, že dovede s literaturou dobře pracovat, sestavil čtivý text, který místy doplnil poznámkami plynoucími z osobní zkušenosti či vztahujícími se k vlastním názorům. **Doporučuji, aby R. Řehák při obhajobě podrobněji rozvedl, zda a případně jak by bylo možné aplikovat praxi deinstitutionalizace na české poměry podle zkušeností z Nového Zélandu (str. 43 ad.)**

Praktická část byla věnována zjištění znalostí rodičů o poskytovaných službách jejich mentálně postiženým potomkům v daném regionu. Byly stanoveny tři hypotézy (str. 49), které byly ověřovány dotazníkovou metodou. Šetření se týkalo několika následujících lokalit: Prahy, Pardubic, Přerova a Rychnova nad Kněžnou. Vedle údajů získaných z dotazníků autor podává přehled sociálních služeb v dané lokalitě, uvádí jejich stručnou charakteristiku a kontakty. V závěru pak předkládá ověření hypotéz. U hypotézy 3, tj. že rodiče jsou spokojeni se službami poskytovanými jejich potomkům uvádí, že se tato se nepotvrdila, neboť „všichni rodiče z pražské skupiny se domnívají, že by se služby poskytované měly nadále rozšiřovat“. **Doporučuji, aby toto své tvrzení autor při obhajobě více rozvedl. Domnívám se totiž, že požadavek rozšiřování služeb není v rozporu se spokojeností se službami aktuálně poskytovanými.** V závěru práce autor shrnuje získané poznatky a podává náměty na zkvalitnění služeb.

Po stránce formální je v práci jen několik málo nedostatků, spíše překlepů (viz např. str. 94 „inclusion“ Europe, psaní velkých/malých písmen, interpunkce). Předloženou diplomovou práci Radka Řeháka doporučuji k obhajobě.
Hodnocení: dobře

V Praze 30.12.2006

V dne
podpis oponenta